Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003663

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-12-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. БЄЛІТЧЕНКО Дмитро Миколайович
2. DMYTRO M. BIeLITChENKO

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 20-12-2024

Спеціальність за освітою: 014 Середня освіта (Фізика)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41. 053. 01

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.07

Тема дисертації:

1. Формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін
2. Formation of Research Culture in Future Physics And Mathematics Teachers

Реферат:

1. Мета дослідження – теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити модель формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін та педагогічні умови її реалізації під час професійної підготовки. Наукова новизна одержаних результатів наукового дослідження полягає в тому, що: – вперше визначено й науково обґрунтовано педагогічні умови формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін (стимулювання розвитку наукового світогляду майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін; удосконалення освітнього процесу шляхом використання інноваційних технологій, спрямованих на формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін; залучення майбутніх учителів до науково-дослідницької діяльності в позааудиторний час); – визначено сутність поняття «науково-дослідницька культура майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін»; – уточнено поняття

«професійна культура майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін», «науково-дослідницька діяльність студентів», «складові науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін», «науковий світогляд»; – розглянуто методологічні підходи науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін (інноваційний, компетентнісний, особистісно-діяльнісний, дослідницький, міждисциплінарний підходи); – виявлено компонентну структуру науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін (мотиваційний, когнітивний, діяльнісний, рефлексивний компоненти), – визначено критерії та показники зазначеного феномена: настановно-стимулювальний критерій (показники: наявність позитивної мотивації на здійснення науково-дослідницької діяльності, наявність мотивації досягнення успіху в науково-дослідницькій діяльності, наявність потреби в науково-творчій самореалізації); пошуково-дослідницький критерій (показники: обізнаність із сутністю науково-дослідницької діяльності, наявність дослідницьких умінь, наявність логічного мислення); проєктувально-творчий критерій (показники: наявність проєктувальних умінь, наявність комунікативних умінь, наявність творчого потенціалу); аналітико-оцінний (показники: наявність аналітичних умінь», наявність рефлексивних умінь», «наявність умінь оцінювати наукові здобутки учнів»). Подальшого розвитку набули теорія і методика професійної підготовки майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін у закладах вищої педагогічної освіти. – розроблено модель формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін яка складається з мети, етапів, педагогічних умов, форм, методів і засобів їх реалізації, компонентів і кінцевого результату; – подальшого розвитку набули теорія і методика професійної підготовки майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін у закладах вищої педагогічної освіти Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що розроблено й апробовано діагностувальну й експериментальну методики формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін, програму елективного курсу «Науково-дослідницька культура вчителя фізико-математичних дисциплін». Зміст і результати наукового дослідження можуть використовуватися викладачами педагогічних закладів вищої освіти України, під час проведення занять, розроблення навчальних курсів і науково-методичних посібників, написання наукових статей, у післядипломній освіті вчителів фізико-математичних дисциплін, у ході підготовки курсових і кваліфікаційних (магістерських) робіт майбутніх учителів.

2. The aim of the study is to theoretically substantiate and experimentally verify the model for forming the research culture of future teachers of physics and mathematics, as well as the pedagogical conditions for its implementation during professional training. The scientific novelty of the obtained results of scientific research consists in the fact that, for the first time the pedagogical conditions for the formation of scientific research culture of future teachers of physical and mathematical disciplines have been determined and scientifically substantiated (stimulating the development of a scientific worldview among future teachers of physics and mathematics; improving the educational process through the use of innovative technologies; involving future teachers in research activities during extracurricular time) have been identified and scientifically substantiated. The essence of the concept of «research culture of future teachers of physics and mathematics» has been defined; methodological approaches to the research culture of future teachers of physics and mathematics have been considered (axiological, activity-based, personal, cultural, competence-based, research, innovative, interdisciplinary); the component structure of the research culture of future teachers of physics and mathematics has been revealed (motivational, cognitive, activity-based, reflexive components), as well as the criteria and indicators of this phenomenon: motivational-stimulatory criterion (indicators: presence of positive motivation for research activities, presence of motivation for success in research activities, presence of a need for scientific and creative activity); search-research criterion (indicators: awareness of the essence of research activities, presence of research skills, presence of logical thinking); design-creativity criterion (indicators: presence of design skills, presence of communication skills, presence of creative potential); analytical-evaluative criterion (indicators: presence of analytical skills, presence of reflexive skills, presence of skills to evaluate students' scientific achievements). The theory and methodology of professional training of future teachers of physics and mathematics in higher pedagogical education institutions have been further developed. The practical significance

of the study results lies in the development and testing of diagnostic and experimental methods for forming the research culture of future teachers of physics and mathematics, as well as the creation of a specialized course program titled «Research Culture of Teachers and Students». The content and findings of the research can be utilized by instructors at pedagogical institutions of higher education in Ukraine during lectures, in the development of academic courses and scientific-methodological guides, in the writing of scientific articles, in the professional development of physics and mathematics teachers, and in the preparation of coursework and qualification (master's) theses by future teachers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Бєлітченко Д. М., Осипова Т. Ю. Формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін на сучасному етапі. Інноваційна педагогіка. 2023. № 57. Т.2. С. 116–119. URL : http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/57/part_2/22.pdf
- 2. Бєлітченко Д. М., Осипова Т. Ю. Методологічні засади формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін. Інноваційна педагогіка. 2023. № 61. Т. 2. С. 91–94. URL : http://innovpedagogy.od.ua/archives/2023/61/part_2/17.pdf
- 3. Бєлітченко Д. М. Компонентна структура науково-дослідницької культури майбутніх учителів. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2023. Вип. 95. С. 16–20. URL : https://www.chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/95/3.pdf
- 4. Бєлітченко Д. М. Педагогічні умови формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2023. № 91. С. 65–69. URL : http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2023/91/13.pdf
- 5. Бєлітченко Д. М. Модель формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін. Актуальні питання гуманітарних наук. 2024. № 77. Т. 1. С. 246–251. URL : http://www.aphn-journal.in.ua/archive/77_2024/part_1/36.pdf
- 6. Бєлітченко Д. М. Актуалізація проблеми підготовки майбутніх учителів фізико-математичних спеціальностей до формування науково-дослідницької роботи учнів. Science, innovations and education : problems and prospects : The 11th International scientific and practical conference “Science, innovations and education: problems and prospects” June 1–3, 2022, Tokyo, Japan. 2022. С. 471–477. URL : https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2022/06/SCIENCE-INNOVATIONS-AND-EDUCATION-PROBLEMS-AND-PROSPECTS-1-3.06.22.pdf
- 7. Бєлітченко Д. М. Складові науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін. Problems of the development of science and the view of society : The 11th International scientific and practical conference “Problems of the development of science and the view of society” (March 21 -24, 2023) Graz, Austria. International Science Group. 2023. С. 237–242 URL : http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/325/8986/18795-1
- 8. Бєлітченко Д. М. Стан формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних наук на сучасному етапі. Наукові дослідження та досягнення у сфері педагогіки і психології : матеріали науково-практичної конференції. м. Ченстохова, Республіка Польща. 5–6 квіт. 2023 р. С. 57–59. URL : https://doi.org/10.30525/978-9934-26-312-5-14
- 9. Бєлітченко Д. М. Зарубіжний досвід формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів. Young scientists and methods of improving modern theories : матеріали II міжнародної науково-

практичної конференції. м. Мілан, Італія. 26–27 верес. 2023 р. Мілан, 2023. С. 131–135.

- 10. Бєлітченко Д. М., Осипова Т. Ю. Критеріальний підхід до діагностування стану сформованості науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін. Information and innovative technologies in the development of society : матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції м. Рим, Італія. 09-12 квіт. 2024. Рим, 2024. С. 166–172. URL : https://isg-konf.com/wp-content/uploads/2023/09/YOUNG-SCIENTISTS-AND-METHODS-OF-IMPROVING-MODERN-THEORIES.pdf
- 11. Бєлітченко Д. М. Рівнева характеристика стану сформованості науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін. Інновації у проєктуванні професійного становлення фахівців в університетському простор і: матеріали міжнародної науково-практичної конференції м. Одеса. 20–22 трав. 2024 р. Одеса, 2024. С. 126–130.
- 12. Бєлітченко Д. М. Експериментальна методика формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін. Trends and perspectives of the development of science and education in globalization : матеріали XXVIII міжнародної науково-практичної конференції. м. Валенсія. Іспанія. 16–19 липня 2024 р., Іспанія Валенсія. С. 168–175. URL : https://isg-konf.com/uk/trends-and-perspectives-of-the-development-of-science-and-education-in-globalization/
- Бєлітченко Д. М., Осипова Т. Ю. Формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін на сучасному етапі. Інноваційна педагогіка. 2023. № 57. Т.2. С. 116–119. URL : http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/57/part_2/22.pdf
- Бєлітченко Д. М., Осипова Т. Ю. Методологічні засади формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін. Інноваційна педагогіка. 2023. № 61. Т. 2. С. 91–94. URL : http://innovpedagogy.od.ua/archives/2023/61/part_2/17.pdf
- Бєлітченко Д. М., Осипова Т. Ю. Критеріальний підхід до діагностування стану сформованості науково-дослідницької культури майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін. Information and innovative technologies in the development of society : матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції м. Рим, Італія. 09-12 квіт. 2024. Рим, 2024. С. 166–172. URL : https://isg-konf.com/wp-content/uploads/2023/09/YOUNG-SCIENTISTS-AND-METHODS-OF-IMPROVING-MODERN-THEORIES.pdf

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U002014

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осипова Тетяна Юріївна

2. Tetiana Y. Osypova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6468-6545

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коломієць Алла Миколаївна
2. Alla M. Kolomiiets

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0536-0147

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Код за ЄДРПОУ: 02125094

Місцезнаходження: вул. Острозького, буд. 32, Вінниця, Вінницький р-н., 21100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ягоднікова Вікторія Вікторівна
2. Viktoriia V. Yahodnikova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5050-2189

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02137097

Місцезнаходження: пров. Нахімова, буд. 8, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Койчева Тетяна Іванівна
2. Tetiana I. Koicheva

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5518-4260

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Галіцан Ольга Анатоліївна
2. Olha A. Halitsan

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2542-649X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Княжева Ірина Анатоліївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Княжева Ірина Анатоліївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Княжева І. А.
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна